

הנדון: השלכות אקולוגיות של פעולות ייעור בצפון הנגב

אנו, החתומים מטה, מבקשים להביע דאגתנו, כאקולוגים העוסקים בשמירת הטבע בישראל, מפעולות ייעור נרחבות המבוצעות בשטחי צפון הנגב, תוך פגיעה מהותית בבתי גידול נדירים.

פעולות הייעור, המבוצעות בהיקפים ניכרים של אלפי דונמים לשנה, משפיעות דרמטית על הנוף הטבעי של בתת הספר ומישורי הלס, בתי גידול המצויים בסיכון ברמה לאומית, וכמעט שאינם מוגנים במסגרת שמורות טבע.

המערכת האקולוגית במרחב נפגעת מפעולות ייעור, בעקבות תהליכים הכוללים פעולות חישוב ושינוי פני הקרקע, חדירת מינים זרים וים תכנוניים לאזור, ושינוי מרחבי מנוף מדברי של צומח נמוך לנוף יער זר.

בעידן של שינויי אקלים והתחממות גלובלית, ספק אם יש היגיון בנטיעה של עצים הזרים למרחב, והדורשים השקעה מאסיבית של עבודות עפר והשקיה בשנים הראשונות לנטיעתם. סוגיות אלה מתוארות בהרחבה במסמך "השפעות אקולוגיות של הייעור בצפון הנגב ודרום הר חברון" (אוגוסט 2013).

אחריותנו לשמירה על המגוון הביולוגי הייחודי של האזור עולה בקנה אחד עם שמירת דמותה של הארץ אשר ירשנו מאבותינו, כולל מרחב ספר המדבר, המקנה לאזור תבנית ייחודית שיש להתגאות בה ולתמוך בה בעזרת כלי ניהול מגוונים (שמורות טבע, מרעה, יער טבעי לשימור ועוד), תוך חינוך הקהילה המקומית להכרות עם שכיות החמדה הטבעיות של מרחב זה.

אנו קוראים לגופי התכנון וניהול הקרקע להתנות את המשך פעולות הייעור בבחינה של ההשלכות האקולוגיות, בשיתוף רשות הטבע והגנים והאקדמיה, במתכונת של "תסקיר אסטרטגי למרחב צפון הנגב". במסגרת תהליך זה יאותרו השטחים הראויים להישמר במצבם, יקבעו קריטריונים לביצוע פעולות ייעור כ"שיקום שטח", ויקבעו כללי התנהלות מתוך עיקרון הזהירות המונעת.

על החתום:

פרופ' גידי נאמן, אוניברסיטת חיפה – אורנים	ד"ר אורי שיינס, אוניברסיטת חיפה – אורנים
פרופ' אמוץ דפני, אוניברסיטת חיפה	ד"ר יובל ספיר, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' משה ענבר, אוניברסיטת חיפה	ד"ר דרור הבלנה, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' משה קול, האוניברסיטה העברית, רחובות	פרופ' יורם יום טוב, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' עדו יצחקי, אוניברסיטת חיפה	ד"ר שי מאירי, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' יהודה וורנר, האוניברסיטה העברית בירושלים	ד"ר בעז שחם, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' דן אייזיקוביץ, אוניברסיטת תל אביב	פרופ' אלי גפן, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' שמחה לב-ידון, אוניברסיטת חיפה – אורנים	פרופ' מרסלו שטרנברג, אוניברסיטת תל אביב
ד"ר אחיק דורצ'ין, אוניברסיטת קורנל, ארה"ב	פרופ' עוזי מוטרו, האוניברסיטה העברית בירושלים
ד"ר רפי קנט, אוניברסיטת קימברידג', אנגליה	פרופ' רן נתן, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' נגה קרונפלד שור, אוניברסיטת תל אביב	ד"ר דני סימון, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' אביגדור אבלסון, אוניברסיטת תל אביב	ד"ר יוני בלמקר, אוניברסיטת תל אביב